

Конституційний Суд України

Від Давиденка Гаврила Івановича

Конституційне звернення

Про офіційне тлумачення положень пункту 5 частини I статті 13 Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту» від 29 жовтня 1993 року № 3551-XII щодо надання інвалідам війни 100- процентної знижки плати за користування комунальними послугами в частині використаної електричної енергії

Мені, інваліду війни II групи, як споживачу Публічне акціонерне товариство «Київенерго» (далі - Київенерго) на договірних засадах надає послуги у забезпеченні електроенергією. Проведення оплати за спожиту електроенергію регулюється нормативно-правовими актами державних органів у сфері електроенергетики України.

Згідно з п. 31 Правил користування електричною енергією для населення, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 26.07.1999 року № 1387, споживач, який має право на встановлені законодавством пільги з оплати спожитої електричної енергії, повідомляє у письмовій формі електропостачальника про своє право на пільгу з посиланням на відповідний законодавчий акт. Пільгова оплата електричної енергії здійснюється з дня подання споживачем заяви.

Актом законодавства, на підставі якого за моєю заявою проводилась пільгова оплата електричної енергії, є Закон України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту» від 29 жовтня 1993 року № 3551-XII (далі – Закон № 3551), за пунктом 5 частини I статті 13 якого інвалідам війни надається 100- процентна знижка плати за користування комунальними послугами (газом, електроенергією, іншими послугами) та скрапленням балонним газом для побутових потреб в межах середніх норм споживання.

Зазначені норми визначені постановою Кабінету Міністрів України від 01.08.1996 року № 879 «Про встановлення норм користування житлово-комунальними послугами громадянами, які мають пільги щодо їх оплати» (далі Постанова №879). Нею передбачено, що громадянам, які відповідно до законодавства мають пільги щодо оплати житлово-комунальних послуг, з 1 серпня 1996 року зазначені пільги надаються в межах таких норм, зокрема, стосовно споживання електричної енергії на комунально-побутові потреби: у сільських і міських населених пунктах (крім будинків, які обладнано електричними плитами і електроопалювальними установками) у розмірі 75 кВт. год. на сім'ю з однієї-двох осіб на місяць, у тому числі, якщо обидва члени сім'ї мають право на знижку і додатково 15 квт. Год. на кожного іншого члена сім'ї, а також осіб, які не належать до членів сім'ї пільговика, але зареєстровані і проживають у зазначеному житловому приміщенні (будинку) і мають право на знижку плати, але не більше як 150 квт.год. на місяць.

Відповідно до цього, я при розрахунку за використану за місяць електроенергію звільнявся від плати за 75 квт. год., а спожиту понад цю норму оплачував за існуючими

тарифами. Це підтверджується абонентською книжкою, яка ведеться постачальником електроенергії в електронному вигляді та розміщена ПАТ «Київенерго» на його сайті, в якій зафіксовано, що Давиденку Г.І. як інваліду війни до лютого 2011 року надавалась передбачена законом пільга – знижка плати за використану за місяць електроенергію шляхом звільнення від оплати 75 квт. год. електроенергії і оплату решти використаної електроенергії за тарифами.

Таким чином, *до лютого 2011 року* положення пункту 5 частини I статті 13 Закону № 3551 про зазначену пільгу державними органами у сфері електроенергетики України *тлумачились як 100-процентна знижка плати за електричну енергію використану інвалідом війни за місяць.*

З введенням згідно з *постановами* Національної комісії регулювання електроенергетики України (далі НКРЕ) *від 13.01.2011 р. № 8*, зареєстрованої у Міністерстві юстиції України 17.01.2011р. за № 62/18800, з 01 лютого 2011 року 2-х ступеневого тарифу для проведення розрахунків за електроенергію окремо за її обсяги до 150 квт.год. і за обсяги від 151 квт.год. до 800 квт.год. на місяць, *та від 23.04.2012 р. за № 497*, яка зареєстрована у Міністерстві юстиції України 23.04.2012р. за № 598/20911, з 01 травня 2012 року 3-х ступеневого тарифу для проведення розрахунків за електроенергію, у тому числі за обсяги її понад 800 квт.год. на місяць відповідно за тарифами 0,2802 грн., 0,3648 грн., 0,9576 грн. за 1 квт.год., цей державний орган став інакше тлумачити положення закону, на підставі якого інвалідам війни надається пільга – знижка плати за використану електроенергію.

Відповідно до підпункту 2.2. пункту 2 Порядку застосування тарифів на електроенергію, затвердженого *постановою НКРЕ від 23.04.2012 року № 498*, зареєстрованою у Міністерстві юстиції України 23.04.2012р. за № 599/20912, за яким норми споживання електричної енергії населенням, установлені законодавством, у межах яких надаються пільги, *застосовуються до обсягів електричної енергії, спожитої від 0 квт.год. до встановленої норми*, передбачена Законом № 3551 100-процентна знижка плати за використану електроенергію в межах 75 квт.год. на місяць *стала застосовуватись до плати за обсяг електроенергії 150 квт.год., що підлягає оплаті за 1-ступеневим тарифом – 0,2802 грн.*

При проведенні розрахунку за використану електроенергію, як це підтверджується абонентською книжкою, яка ведеться постачальником електроенергії в електронному вигляді та розміщена ПАТ «Київенерго» на його сайті, з лютого 2011 року з обсягу електроенергії 150 квт.год., який оплачується за 1-ступеневим тарифом, 75 квт.год. надавались як пільга, 75 квт.год. оплачувалось за цим тарифом, а використана електроенергія понад цей обсяг – за підвищеними тарифами.

Наведене свідчить, що *державними органами* у сфері електроенергетики положення пункту 5 частини I статті 13 Закону № 3551 про надання інвалідам війни пільги – 100-процентної знижки плати за використані комунальні послуги (спожиту електроенергію) в межах встановлених норм, *в один час тлумачилось* як знижка плати за електроенергію, використану інвалідом війни за місяць, *в інший час* – як знижка плати за обсяг електроенергії, використаний в межах 150 квт.год., що підлягали оплаті за 1-ступеневим тарифом – 0,2802 грн. за 1 квт.год.

Проте, на моє переконання, тлумачення НКРЕ пільги як знижки плати за обсяг електроенергії 150 квт.год., що оплачується за 1-ступеневим тарифом, є неприйнятним. Адже пункт 5 частини I статті 13 Закону № 3551 чітко визначає, що інвалідам війни надається 100-процентна знижка плати за користування комунальними послугами (газом, електроенергією, іншими послугами) та скрапленим балонним газом для побутових потреб в межах середніх норм споживання і не передбачає *можливості обмеження цієї пільги застосуванням її до плати за певну частину використаних інвалідами війни комунальних послуг, в тому числі за частину використаної електроенергії.* При наданні як пільги 75 квт.год. електроенергії з обсягу 150 квт.год., що оплачується за 1-ступеневим тарифом, *звужується обсяг пільги.* При цьому

зменшується на 75 квт.год. оплата електроенергії за 1-ступеневим тарифом, але *одночасно збільшується* на цю кількість оплата електроенергії відповідно за 2-х і 3-х ступеневими тарифами, якщо її вжито в передбаченому цими тарифами обсязі.

Я споживаю електроенергії на рівні близько 300 квт.год. на місяць. *При первісному тлумаченні* положення пункту 5 частини I статті 13 Закону № 3551 з плати за використану електричну енергію мені надавалась пільгова норма 75 квт.год. безоплатно, а 225 квт.год. підлягали оплаті, з них 150 квт.год. за 1-ступеневим тарифом 0,2802 грн., що становить 42,03 грн., а 75 квт.год. – за 2-ступеневим тарифом 0,3648 грн., що становить 27,36 грн., **а разом 69,39 грн.**

Після змін НКРЕ способу тлумачення зазначеного положення Закону № 3551, з плати за ці 300 квт.год. використаної енергії відокремлюється плата за обсяг 150 квт.год., що оплачується за 1-ступеневим тарифом 0,2802 грн., з неї надаються пільгові 75 квт.год. (безоплатно), 75 квт.год. з цього ж обсягу підлягають оплаті за 1-ступеневим тарифом 0,2802 грн., що становить 21,02 грн., а інші 150 кв.год. підлягають оплаті за 2-ступеневим тарифом 0,3648 квт.год. , що становить 54,72 грн., **а разом – 75,74 грн.** А це свідчить, що *зміна тлумачення положення закону* про надану інвалідам війни пільгу – 100-процентну знижку плати за користування комунальними послугами *потягла за собою звуження обсягу цієї пільги щодо використаної електроенергії.*

Вважаючи таку зміну неправомірною, я пред'явив позов до ПАТ «Київенерго» про визнання її неправомірною та відновлення становища, яке існувало до цього порушення. На жаль, рішенням Печерського районного суду м. Києва від 02.01.2014р., яке залишене без змін ухвалою Апеляційного суду м. Києва від 26.02.2014р., у позові відмовлено з посиланням на те, що передбачену Законом № 3551 100-процентну знижку плати за користування комунальними послугами я одержую відповідно з Порядком, затвердженим постановою НКРЕ від 23.04.2012 р. № 498.

Ухвалою судді Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ від 12.05 2014 року мені відмовлено у порушенні касаційного провадження. *Ця ухвала оскарженню не підлягає та лишає мене права звертатись за захистом порушеного права до інших національних засобів правового захисту, крім конституційного звернення за офіційним тлумаченням положень пункту 5 частини I статті 13 України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту» від 29 жовтня 1993 року № 3551-XII щодо надання інвалідам війни 100-процентної знижки за користування комунальними послугами в частині використаної електроенергії.*

Відповідно до ст. 94 Закону України «Про Конституційний Суд України» підставою для конституційного звернення щодо офіційного тлумачення Конституції України та законів України є наявність неоднозначного застосування положень Конституції України або законів України як судами України, так і іншими органами державної влади, якщо суб'єкт права на конституційне звернення вважає, що це може призвести або призвело до порушення конституційних прав і свобод, **а за ст. 3 Конституції України забезпечення прав і свобод людини є головним обов'язком держави.**

Вважаю, що у даному разі *наявна*, що порушує і моє право, *неоднозначність у застосуванні (тлумаченні)* органами державної влади у сфері електроенергетики України положень п.5 частини I статті 13 України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту» від 29 жовтня 1993 року № 3551-XII, на підставі якого інвалідам війни надана пільга – *100-процентна знижка плати за користування електричною енергією в межах норми 75 квт.год.* на місяць, визначеної постановою Кабінету Міністрів України від 01.08.1996 року № 879 «Про встановлення норм користування житлово-комунальними послугами громадянами, які мають пільги щодо їх оплати».

Неоднозначне тлумачення цього положення Закону № 3551 підтверджується доданими до конституційного звернення матеріалами, зокрема, факт введення НКРЕ застосування цього положення до плати за використану електроенергію від 0 квт.год. до

75 квт.год. тобто до плати за обсяг електроенергії 150 квт.год., що оплачується за 1 ступеневим тарифом, підтверджується судовими рішеннями.

Тому, на підставі ст. 94 Закону України «Про Конституційний Суд України», прошу Конституційний Суд України дати офіційне тлумачення положення пункту 5 частини 1 ст. 13 Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту» № 3551 *щодо обсягу використаної інвалідом війни електроенергії (всієї чи певної частини), до плати за який застосовується знижка.*

Додаток:

18.11.2014 року

Г. І. Давиденко